

Cauza C-507/23**Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

8 august 2023

Instanța de trimitere:

Augstākā tiesa (Senāts) (Letonia)

Data deciziei de trimitere:

7 august 2023

Reclamant în primă instanță și recurent în recurs:

A

Pârât în primă instanță și cealaltă parte în recurs:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

[omissis]

Latvijas Republikas Senāts (Senatul Curții Supreme a Republicii Letonia)**DECIZIE** [omissis]

Riga, 7 august 2023

Această Cameră [omissis] [componenta camerei]

(omissis) a examinat oportunitatea sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară în recursul declarat de A împotriva hotărârii pronunțate de Administratīvā apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) din 20 mai 2023, în ceea ce privește reparația pentru un prejudiciu moral, în cadrul procedurii de contencios administrativ inițiate prin acțiunea formulată de A, prin care se solicită încetarea și constatarea nelegalității comportamentului Centrului pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor constând în utilizarea și difuzarea datelor cu caracter personal ale reclamantului într-o secțiune a unui material narativ [audiovizual] fără autorizația sa, precum și o reparație pentru prejudiciul moral cauzat.

Istoricul litigiului

Situația de fapt

1 Senāts [Latvijas Republikas] (Senatul Republicii Letonia) a inițiat o procedură de recurs în litigiul desfășurat între reclamantul în primă instanță, A, un jurnalist expert în sectorul auto foarte cunoscut în Letonia, pe de o parte, și Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor, pe de altă parte, care are ca obiect prelucrarea neautorizată a datelor cu caracter personal ale reclamantului de către centrul respectiv prin difuzarea unui videoclip.

Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor a desfășurat o campanie de informare în cadrul căreia a fost difuzat pe mai multe site-uri internet un videoclip intitulat „Pārbaudi – Pērc – Lietoto sociālais eksperiments” („Experimentul social «Verifică – Achiziționează – Second-hand»”). Videoclipul a fost realizat ca un mesaj adresat consumatorilor cu privire la o serie de riscuri semnificative cu care se pot confrunta atunci când cumpără o mașină de ocazie. Videoclipul îi încuraja pe consumatori să verifice identitatea și reputația vânzătorilor și să fie prudenți, deoarece comercianții necinstiți pot folosi metode înșelătoare, încercând să imite experți cunoscuți public, crescând astfel, prin minciună, nivelul de încredere a consumatorilor în vânzătorul unui anumit vehicul și determinându-i să achiziționeze un vehicul inadecvat din punct de vedere tehnic sau în alte privințe. Protagonistul materialului narativ imita vocea reclamantului în primă instanță, vorbea la telefon în stilul său caracteristic și purta o pălărie asemănătoare cu cea pe care reclamantul o purtase în alte emisiuni. În cadrul materialului narativ, se observă o listă cu titlul „Expresii comune ale lui [A]” și este inclusă o secvență din programul „TE!” [„Aici!”], în care reclamantul este văzut și auzit vorbind.

Reclamantul în primă instanță, nefiind de acord cu modul în care personajul său este folosit în videoclip, s-a opus realizării și difuzării unui astfel de material narativ. Cu toate acestea, materialul a fost difuzat pe mai multe site-uri web și este în continuare disponibil online.

Reclamantul în primă instanță a solicitat Centrului pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor să pună capăt difuzării videoclipului, să își ceară public scuze pentru compromiterea reputației sale și să îi ofere o reparație pentru prejudiciul moral. Centrul nu a dat curs acestei solicitări.

Reclamantul a introdus o acțiune în justiție prin care a solicitat constatarea nelegalității faptei săvârșite de Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor și obligarea acestuia să își ceară scuze și să plătească o reparație de 2 000 de euro cu titlu de prejudiciu moral.

2 Administratīvā rajona tiesa (Tribunalul Administrativ Districtual, Letonia) a admis parțial acțiunea și a constatat nelegalitatea faptei săvârșite de Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor constând în utilizarea și difuzarea datelor cu caracter personal ale reclamantului în primă instanță fără consimțământul său, l-a obligat să pună capăt acest comportament, precum și să-i plătească reclamantului

o despăgubire de 100 de euro pentru prejudiciul moral cauzat și să-și ceară public scuze.

Administratīvā apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională), care a fost sesizată cu apel, a admis de asemenea parțial cererile și a declarat nelegală fapta săvârșită de Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor de a utiliza și de a difuza datele cu caracter personal ale reclamantului în primă instanță fără consimțământul său, l-a obligat să înceteze utilizarea și difuzarea datelor cu caracter personal ale reclamantului în materialul narativ „Experimentul social «Verifică – Achiziționează – Second-hand»” și să îi ceară public scuze pe site-urile internet pe care a publicat materialul narativ. Celelalte cereri (despăgubire pecuniară pentru prejudiciul moral) au fost respinse.

[Administratīvā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) a declarat că fapta Centrului pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor a continuat după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), și că ea contravine articolului 6 alineatul (1) litera (e) din regulament. Nu doar numele și prenumele reclamantului în primă instanță constituie date cu caracter personal, ci și personajul său pentru a cărui imitare în speță se utilizează, printre altele, imaginea sa preluată din emisiunea „TE!” și se pune accentul direct pe activitatea sa profesională în domeniul auto[.] Includerea datelor cu caracter personal într-un material narativ, publicarea și stocarea lor, astfel încât să fie accesibile altor persoane, constituie o prelucrare de date cu caracter personal. Materialul narativ a fost realizat în contextul îndeplinirii atribuțiilor unei autorități publice și avea ca scop îndeplinirea obiectivului legitim și necesar din punct de vedere social de a crește nivelul de conștientizare a consumatorilor, pentru ca aceștia să poată lua o decizie economică privind achiziționarea unei mașini de ocazie pe baza unor informații corecte. Totuși, acest obiectiv ar fi putut fi atins și fără utilizarea datelor cu caracter personal ale reclamantului în primă instanță, cu ajutorul unei alte modalități de a se adresa publicului, al unui conținut narativ distinct sau cu ajutorul unei persoane diferite într-un material narativ similar.

Pentru a evalua dacă era oportună obligarea la plata unei despăgubiri pentru încălcarea dreptului reclamantului în primă instanță, [Administratīvā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) a considerat că încălcarea săvârșită de Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor nu era gravă. Instanța a ținut seama de faptul că utilizarea imaginii reclamantului în materialul narativ nu avea ca scop defăimarea acestuia sau compromiterea reputației sale. Pentru un observator extern obiectiv și suficient de atent, materialul narativ nu putea crea impresia că reclamantul era un escroc sau o persoană necinstită. Reclamantului i s-a cauzat un prejudiciu moral prin faptul că centrul a prelucrat și a făcut publice datele sale cu caracter personal fără să țină seama de obiecțiile lui și fără să pună capăt încălcării în urma cererii sale. Centrul a săvârșit încălcarea deoarece a interpretat în mod

eronat legea; în plus, interpretarea legii era complexă. De asemenea, instanța a luat în considerare faptul că crearea și publicarea unui astfel de material narativ fără permisiunea persoanei ar fi fost permisă dacă ar fi fost realizată în scopuri jurnalistice, că un astfel de material narativ era cel mai potrivit pentru îndeplinirea obiectivului în cauză și că nu au fost utilizate date sensibile ale reclamantului. Prin urmare, instanța a considerat că împrejurarea că materialul narativ este disponibil pe internet nu cauzează, în sine, reclamantului un prejudiciu prin defăimare.

Întrucât centrul nu a pus capăt comportamentului în urma obiecțiilor motivate ale reclamantului în primă instanță, [Administrativā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) a hotărât că repararea prejudiciului moral prin restabilirea situației anterioare producerii prejudiciului, prevăzută la articolul 14 din Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (Legea privind răspunderea patrimonială a autorităților publice), nu era suficientă. Prin urmare, instanța a impus autorității obligația de a-i cere public scuze reclamantului pe site-urile internet pe care a publicat materialul narativ. Având în vedere că materialul narativ nu l-a defăimat pe reclamant și nu i-a compromis reputația, precum și că nu au fost utilizate date sensibile ale acestuia, instanța nu a considerat necesară acordarea de reparații pecuniare.

3 Reclamantul în primă instanță a declarat recurs împotriva hotărârii pronunțate de [Administrativā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) în ceea ce privește respingerea cererii de acordare a unei reparații pecuniare pentru prejudiciul moral. În recurs se invocă următoarele motive de anulare a hotărârii respective:

3.1. [Administrativā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) a săvârșit o eroare atunci când a analizat dacă reclamantul în primă instanță a suferit un prejudiciu, deoarece a interpretat în mod eronat noțiunea de defăimare și de compromitere a reputației și deoarece a omis să aprecieze, fără nicio justificare, mai multe împrejurări indicate de reclamant cu privire la defăimarea pe care a suferit-o și la compromiterea reputației sale (inclusiv republicarea unui material narativ într-o manieră în care, în ochii telespectatorilor, reclamantul este denigrat în calitatea sa de expert recunoscut în domeniul auto). Instanța ar fi trebuit să evalueze reacția telespectatorului mediu care nu este de obicei cel mai atent la materialul narativ și la caracterul reclamantului reflectat în acesta. De asemenea, instanța nu a ținut cont de faptul că publicarea materialului narativ a avut loc chiar în pofida opoziției categorice a reclamantului, care se baza pe obiecții întemeiate cu privire la scenariul materialului respectiv.

Prin neasigurarea protecției judiciare în situațiile de defăimare, instanța a încălcat articolele 95 (protecția împotriva defăimării) și 96 (respectarea vieții private) din Constituția Republicii Letonia.

3.2 În esență, instanța a considerat că popularitatea reclamantului și faptul că era adecvată [folosirea imaginii sale] pentru crearea materialului narativ reprezintă un motiv pentru a justifica o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții

privat și în dreptul acestuia de a decide el însuși cu privire la prelucrarea datelor sale.

3.3 Complexitatea interpretării normelor nu poate fi invocată pentru a justifica comportamentul arbitrar al autorității sub forma unei acțiuni deliberate contrare dorințelor exprimate clar de reclamant.

3.4 Reparația stabilită de instanță (prezentarea scuzelor pe site-urile internet pe care Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor publicase materialul narativ) nu este una echitabilă. Într-un stat de drept, reparațiile pentru prejudicii nu pot fi reduse în mod disproporționat. Obligația de a cere public scuze este un act etic și de simplă curtoazie. Cu titlu comparativ, articolul 83 alineatul (5) din Regulamentul general privind protecția datelor stabilește amenzi administrative de până la 20 000 000 de euro sau, în cazul unei întreprinderi, de până la 4 % din cifra de afaceri mondială totală anuală corespunzătoare exercițiului financiar anterior, luându-se în calcul valoarea cea mai mare.

3.5. Instanța nu a luat în considerare și nu a analizat articolul 82 din Regulamentul general privind protecția datelor [omissis] [citarea articolului 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor].

În drept

Reglementarea aplicabilă

Dreptul Uniunii Europene

4 Articolul 8 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, articolul 1 alineatul (2) și articolul 82 și considerentele (75), (85) și (146) ale Regulamentului general privind protecția datelor.

Dreptul leton

5 Articolul 92 a treia teză din Constituția Republicii Letonia:

„În cazul unei atingeri aduse în mod nejustificat drepturilor unei persoane, aceasta are dreptul la o reparație adecvată”.

Articolul 14 din Legea privind răspundere patrimonială a administrațiilor publice, intitulat „Stabilirea obligației [de reparare] a prejudiciului moral”:

„1. Obligația de reparare a prejudiciului moral se stabilește în funcție de importanța drepturilor și intereselor protejate de lege cărora li s-a adus atingere și de gravitatea încălcării în cauză, având în vedere temeinicia și motivele de fapt și de drept ale faptei săvârșite de autoritate, comportamentul și partea de răspundere ce revine victimei, precum și celelalte circumstanțe relevante în cauză.

2. Prejudiciul moral se repară prin punerea în situația anterioară producerii prejudiciului sau, în cazul imposibilității totale sau parțiale ori în cazul în care o

astfel de reparație este insuficientă, prin prezentarea de scuze sau prin plata unei despăgubiri adecvate.

3. În cazul în care autoritatea sau instanța, după evaluarea împrejurărilor cauzei, consideră că atingerea adusă drepturilor sau intereselor protejate de lege ale unei persoane nu este gravă, scuzele scrise sau publice pot constitui singura reparație sau o reparație complementară a prejudiciului moral.

4. Reparația pentru prejudiciul moral poate fi stabilită la maximum 7 000 de euro. În cazul unui prejudiciu moral grav, reparația poate fi stabilită la maximum 10 000 de euro; cu toate acestea, în cazul unei atingeri aduse vieții sau al unei vătămări deosebit de grave a sănătății, valoarea maximă a reparației poate fi stabilită la maximum 30 000 de euro.

Motive pentru care există îndoieli cu privire la interpretarea dreptului Uniunii

6 Apgabaltiesa [Administrativă] (Curtea Administrativă Regională) a constatat încălcarea drepturilor reclamantului în primă instanță, iar hotărârea a dobândit autoritate de lucru judecat în această privință, însă reclamantul nu este de acord nici cu aprecierea atingerii aduse dreptului său și a prejudiciului rezultat, nici cu reparația stabilită ca urmare a încălcării. În consecință, trebuie să se verifice în cadrul recursului dacă instanța menționată a apreciat în mod corect gravitatea atingerii aduse drepturilor reclamantului de către Centrul pentru Protecția Drepturilor Consumatorilor și existența prejudiciului cauzat prin încălcarea respectivă, precum și dacă reparația stabilită de aceeași instanță poate fi considerată adecvată.

7 Articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor prevede că orice persoană care a suferit un prejudiciu material sau moral ca urmare a unei încălcări a prezentului regulament are dreptul să obțină despăgubiri de la operator sau de la persoana împuternicită de operator pentru prejudiciul suferit.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că, întrucât Regulamentul general privind protecția datelor nu face trimitere la dreptul statelor membre în ceea ce privește sensul și domeniul de aplicare al termenilor care figurează la articolul 82 din acest regulament, în special în ceea ce privește noțiunile de „prejudiciu material sau moral” și de „despăgubiri pentru prejudiciul suferit”, acești termeni trebuie considerați, în vederea aplicării regulamentului menționat, ca fiind noțiuni autonome ale dreptului Uniunii, care trebuie interpretate în mod uniform în toate statele membre (Hotărârea din 4 mai 2023, Österreichische Post, C-300/21, Österreichische Post, EU:C:2023:370, punctul 30). Astfel, în vederea interpretării acestor noțiuni, nu trebuie să se aplice dreptul leton, ci numai dispozițiile regulamentului, potrivit interpretării acestora în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Astfel cum rezultă din hotărârea pronunțată de [Administrativă] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională), aceasta și-a întemeiat constatările privind

repararea prejudiciului doar pe legislația și pe jurisprudența letonă, ceea ce contravine dispozițiilor articolului 82 din Regulamentul general privind protecția datelor.

În plus, hotărârea pronunțată de [Administrativă] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) abordează mai multe aspecte pentru care este relevantă interpretarea articolului 82 din Regulamentul general privind protecția datelor. Din informațiile care se regăsesc în registrul Curții de Justiție a Uniunii Europene reiese că instanțele din statele membre i-au adresat deja o serie de întrebări privind interpretarea articolului menționat, ale căror răspunsuri ar putea fi relevante și în prezenta cauză (cauzele C-340/21, C-667/21, C-687/21, C-687/21, C-741/21, C-182/22, C-456/22, C-590/22 și C-65/23). Totuși, întrebările respective nu au primit încă un răspuns și, prin urmare, această Cameră consideră că se impune sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară.

8 Unul dintre aspectele care au fost relevante în examinarea cauzei cu care a fost sesizată [Administrativă] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) este aspectul dacă trebuie stabilită o obligație de despăgubire în legătură cu încălcarea Regulamentului general privind protecția datelor, și anume în legătură cu o încălcare a protecției datelor ca atare sau dacă, dimpotrivă, trebuie să se stabilească și prejudiciul cauzat de încălcarea respectivă. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a răspuns deja la această întrebare.

Articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor prevede un drept la despăgubiri pentru prejudiciile materiale sau morale suferite ca urmare a unei încălcări a regulamentului respectiv. Astfel cum a explicat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, simpla *încălcare a dispozițiilor regulamentului respectiv* nu este suficientă pentru a stabili un drept la despăgubiri, ci trebuie să se dovedească *prejudiciul* cauzat de încălcare (punctele 32 și 42 din Hotărârea Österreichische Post).

Din hotărârea pronunțată de [Administrativă] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) reiese că, în esență, această instanță a apreciat necesitatea unei reparații în raport cu încălcarea ca atare a regulamentului săvârșită de autoritate, deoarece nu a constatat vreun prejudiciu adus reclamantului în primă instanță constând în defăimarea sau compromiterea reputației sale. Această constatare nu este conformă cu articolul 82 alineatul (1) din regulament. În cazul în care instanța menționată ar fi concluzionat că reclamantul nu a suferit niciun prejudiciu ca urmare a încălcării regulamentului, ar fi trebuit să respingă cererea de despăgubire sau de reparație.

Cu toate acestea, înainte de a trage la alte concluzii, trebuie să se stabilească dacă instanța menționată a săvârșit o eroare atunci când a examinat dacă s-a produs sau nu un prejudiciu.

9 În această privință, trebuie să se clarifice dacă, în sine, o încălcare a Regulamentului general privind protecția datelor, cu alte cuvinte o încălcare în

materia protecției datelor cu caracter personal, poate totuși constitui și un prejudiciu adus persoanei.

În conformitate cu considerentul (146) al Regulamentului general privind protecția datelor, operatorul sau persoana împuternicită de operator ar trebui să plătească despăgubiri pentru orice prejudiciu pe care o persoană îl poate suferi ca urmare a unei prelucrări care încalcă regulamentul. Conceptul de prejudiciu ar trebui interpretat în sens larg, din perspectiva jurisprudenței Curții de Justiție, într-un mod care să reflecte pe deplin obiectivele regulamentului. Persoanele vizate ar trebui să primească despăgubiri complete și efective pentru prejudiciul suferit. Curtea de Justiție a Uniunii Europene, referindu-se tot la considerentul menționat, a pus accentul pe o interpretare a noțiunii de prejudiciu care respectă obiectivele regulamentului, și anume, printre altele, acela de a asigura un nivel consecvent și ridicat de protecție a persoanelor fizice în cadrul Uniunii și, în acest scop, de a asigura aplicarea consecventă și omogenă a normelor în materie de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestor persoane în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în întreaga Uniune (punctele 46-48 din Hotărârea Österreichische Post). În plus, potrivit articolului 82 din Regulamentul general privind protecția datelor, noțiunea de „prejudiciu”, inclusiv noțiunea de „prejudiciu [...] moral”, trebuie să primească o definiție autonomă și uniformă, proprie dreptului Uniunii (punctul 44 din Hotărârea Österreichische Post).

Articolul 8 alineatul (1) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene formulează dreptul la protecția datelor ca un drept subiectiv autonom inerent persoanei, cu alte cuvinte, orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc. Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul general privind protecția datelor de asemenea prevede că regulamentul asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice și în special a dreptului acestora la protecția datelor cu caracter personal, cu alte cuvinte dreptul la protecția datelor cu caracter personal este menționat ca fiind unul dintre drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei.

În consecință, se ridică întrebarea dacă atingerea adusă acestui drept subiectiv constituie în sine un prejudiciu produs persoanei. Cu alte cuvinte, dacă ingerința în alte drepturile garantate unei persoane (precum dreptul la viață privată, dreptul la proprietate, etc.) este considerată un prejudiciu, se poate considera de asemenea că încălcarea, ca atare, a dreptului la protecția datelor menționat constituie – sau poate să constituie cel puțin în anumite împrejurări – un prejudiciu cauzat persoanei respective?

Aceasta, la rândul său, conduce la întrebarea ulterioară privind relația dintre încălcarea Regulamentului general privind protecția datelor, și anume o încălcare în materia protecției datelor, și încălcarea dreptului la protecția datelor ca drept subiectiv. Prelucrarea datelor este o activitate desfășurată cu date cu caracter personal care sunt, în principiu, protejate. Prin urmare, atunci când prelucrarea datelor este nelegală, se poate presupune că, prin prelucrarea respectivă, are loc o

ingerinā nejustificatā īn dreptul subjektiv al persoanei la protejā datelor, tocmai pentru faptul cā datele respective nu au fost protejate īmpotriva prelucrāii nelegale.

De exemplu, īn prezenta cauzā, ar putea fi oportun sā se analizeze dacā difuzarea de date cu caracter personal īntr-un material narativ cu caracter instructiv, īn cazul īn care s-a realizat īmpotriva obiecēiei exprese a persoanei fizice, cauzeazā, ca atare, un prejudiciu, deoarece implicā o īncālcare a dreptului persoanei fizice la protejā datelor (constituind astfel un prejudiciu *per se*, chiar dacā nu se stabileēte nici īncālcarea vieēii private a acesteia, nici producerea unui prejudiciu prin defāimare sau prin compromiterea reputāēiei sale).

Ar trebui adāugat cā īn considerentul (75) al Regulamentului general privind protejā datelor se menēioneazā tipuri specifice de prejudicii, astfel īncāt s-ar putea deduce cā o īncālcare a regulamentului, ca atare, deēi ar constitui o īncālcare a dreptului unei persoane la protejā datelor sale, ar putea sā nu fie consideratā prejudiciu īn sensul regulamentului; cu alte cuvinte, o īncālcare a regulamentului, ca atare, nu ar fi consideratā īn mod normal o ingerinā īn „drepturile ēi libertāēile persoanelor fizice” menēionate īn considerentul respectiv ēi nici un prejudiciu. īn considerentul menēionat se aratā urmātoarele: „Riscul pentru drepturile ēi libertāēile persoanelor fizice, prezentānd grade diferite de probabilitate de materializare ēi de gravitate, poate fi rezultatul unei prelucrāi a datelor cu caracter personal care ar putea genera prejudicii de naturā fizicā, materialā sau moralā, īn special īn cazurile īn care: prelucrarea poate conduce la discriminare, furt sau fraudā a identitāēii, pierdere financiarā, compromiterea reputāēiei, pierderea confidenēialitāēii datelor cu caracter personal protejate prin secret profesional, inversarea neautorizatā a pseudonimizāēii sau la orice alt dezavantaj semnificativ de naturā economicā sau socialā; persoanele vizate ar putea fi private de drepturile ēi libertāēile lor sau īmpiedicate sā ēi exercite controlul asupra datelor lor cu caracter personal; datele cu caracter personal prelucrate sunt date care dezvāluie originea rasialā sau etnicā, opiniile politice, religia sau convingerile filozofice, apartenenēa sindicalā; sunt prelucrate date genetice, date privind sānāetatea sau date privind viaēa sexualā sau privind condamnāēirile penale ēi infraēiunile sau māsurile de securitate conexe; sunt evaluate aspecte de naturā personalā, īn special analizarea sau previzionarea unor aspecte privind randamentul la locul de muncā, situaēia economicā, starea de sānāetate, preferinēele sau interesele personale, fiabilitatea sau comportamentul, locaēia sau deplasāēirile, īn scopul de a se crea sau de a se utiliza profiluri personale; sunt prelucrate date cu caracter personal ale unor persoane vulnerabile, īn special ale unor copii; sau prelucrarea implicā un volum mare de date cu caracter personal ēi afecteazā un numār larg de persoane vizate.” Unele dintre tipurile de prejudicii menēionate īn acest considerent ar putea fi considerate simple īncālcāēi īn materie de protejē a datelor, fārā īncālcarea altor drepturi ēi libertāēi (de exemplu, atunci cānd persoana vizatā este privatā de dreptul de a ēi controla datele cu caracter personal), īn timp ce, din formularea acestui considerent īn ansamblul sāu, pare sā rezulte cā, cel mai adesea, īncālcarea īn sine a protejēii datelor nu va produce prejudicii ēi cā, īntr-o anumitā māsūrā, o astfel de īncālcare se poate distinge calitativ de un prejudiciu.

În plus, considerentul (85) al regulamentului clarifică: „Dacă nu este soluționată la timp și într-un mod adecvat, o încălcare a securității datelor cu caracter personal poate conduce la prejudicii fizice, materiale sau morale aduse persoanelor fizice, cum ar fi pierderea controlului asupra datelor lor cu caracter personal sau limitarea drepturilor lor, discriminare, furt sau fraudă de identitate, pierdere financiară, inversarea neautorizată a pseudonimizării, compromiterea reputației, pierderea confidențialității datelor cu caracter personal protejate prin secret profesional sau orice alt dezavantaj semnificativ de natură economică sau socială adus persoanei fizice în cauză”. Tipurile de prejudicii menționate în acest considerent ca fiind posibile sunt atât cele care constituie, în esență, o încălcare în materie de protecție a datelor (pierderea controlului asupra datelor cu caracter personal), cât și cele care sunt legate de încălcarea altor drepturi și libertăți (de exemplu, compromiterea reputației).

Prin urmare, acesta accentuează îndoielile cu privire la relația dintre, pe de o parte, încălcarea dispozițiilor regulamentului ca o încălcare în materia protecției datelor și, pe de altă parte, un „prejudiciu” în sensul articolului 82 alineatul (1) din regulament.

10 În continuare, trebuie să se abordeze legătura dintre prejudiciu și despăgubire sau o reparație proporționale cu prejudiciul respectiv.

La interpretarea noțiunii de prejudiciu în conformitate cu obiectivul regulamentului, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că a condiționa obținerea de despăgubiri pentru un prejudiciu moral de un anumit prag de gravitate ar risca să se aducă atingere coerenței regimului instituit prin RGPD, întrucât graduarea unui astfel de prag, de care ar depinde sau nu posibilitatea de a obține despăgubirea menționată, ar putea fluctua în funcție de aprecierea instanțelor sesizate (punctul 49 din hotărârea Österreichische Post).

În ceea ce privește obligația de despăgubire care trebuie impusă, și anume reparația în bani, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că revine sistemului juridic al fiecărui stat membru sarcina de a stabili criteriile de determinare a întinderii despăgubirilor datorate în acest context, sub rezerva respectării acestor principii de echivalență și de eficacitate (*ibidem*, punctele 53-54).

De asemenea, Curtea a statuat că o despăgubire pecuniară întemeiată pe această dispoziție trebuie considerată ca fiind „completă și efectivă” dacă permite compensarea integrală a prejudiciului concret suferit ca urmare a încălcării acestui regulament, fără a fi necesară obligarea la plata unor daune interese punitive pentru a ajunge la o astfel de compensație (*ibidem*, punctul 58).

Astfel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit deja, cu caracter general, cadrul pentru determinarea despăgubirii. Cu toate acestea, unele aspecte sunt în continuare neclare.

11 Apgabaltiesa [Administratīvā] (Curtea Administrativă Regională) a considerat că, în prezenta cauză, scuzele publice adresate reclamantului în primă instanță constituie o despăgubire suficientă pentru a repara prejudiciul moral. Ar trebui adăugat că această formă de reparație pentru prejudiciul moral, în special atunci când ingerința în dreptul persoanei nu este gravă, este prevăzută în mod expres în legislația letonă (concret, la articolul 14 alineatele 2 și 3 din Legea privind răspunderea patrimonială a autorităților publice) și este prevăzută de asemenea în cazurile în care nu este posibilă *restitutio in integrum*.

Astfel, dacă forma și întinderea despăgubirii ar trebui să se stabilească în conformitate cu legislația letonă, ar putea rezulta, în funcție de aprecierea autorității pârâte sau a instanței, că scuzele ar fi considerate o despăgubire suficientă inclusiv în împrejurări în care nu este posibilă o *restitutio in integrum*.

Având în vedere că problema existenței și a relevanței prejudiciului rămâne deschisă în speță și că clarificarea acestei chestiuni depinde de interpretarea noțiunii de prejudiciu, ar putea fi important în cauză să se clarifice dacă impunerea obligației de a cere scuze, ca unică despăgubire, respectă articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor, interpretat în conformitate cu obiectivul regulamentului și cu principiul reparării integrale a prejudiciului.

12 Atunci când a analizat modalitatea și întinderea despăgubirii, [Administratīvā] apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională) a luat în considerare, printre altele, scopul și motivele faptei săvârșite de autoritate. În special, [Administratīvā] apgabaltiesa a inclus în argumentele sale faptul că, atunci când a produs și a difuzat materialul narativ în pofida refuzului reclamantului, autoritatea îndeplinea o sarcină de interes public, că utilizarea datelor cu caracter personal ale reclamantului în primă instanță a fost adecvată în acest scop și că scopul autorității nu a fost acela de a-l defăima pe reclamant sau de a-i afecta reputația, precum și că, în prezenta cauză, aplicarea legii era complexă.

Acest lucru conduce la întrebarea dacă astfel de considerații, care denotă, în esență, atitudinea și motivația autorului încălcării în materia protecției datelor, pot fi luate în considerare la stabilirea obligației de reparare a prejudiciului.

Astfel cum s-a menționat deja, articolul 82 din Regulamentul general privind protecția datelor stabilește principiul despăgubirii integrale. Prin urmare, în cazul în care o instanță ar reține că, având în vedere motivația autorului încălcării, trebuie să se stabilească o despăgubire mai mică decât cea care ar fi în general proporțională cu prejudiciul suferit, valoarea acelei despăgubiri nu ar mai fi proporțională cu amploarea prejudiciului în sine. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a respins necesitatea ca valoarea despăgubirii să aibă caracter punitiv, tocmai pentru că acest lucru nu este necesar pentru a obține o reparație integrală și eficace a prejudiciului în sine (punctul 58 din Hotărârea Österreichische Post). Se ridică întrebarea dacă nu sunt necesare considerații similare și în prezenta cauză, cu alte cuvinte dacă, prin luarea în considerare a motivației autorului încălcării, nu

este denaturată corelația dintre prejudiciu și o despăgubire proporțională și, astfel, nu este subminat mecanismul despăgubirii complete și efective.

13 În concluzie, această Cameră are îndoieli cu privire la interpretarea dreptului Uniunii. Prin urmare, se impune sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu anumite întrebări preliminare.

[*omisiuni*] [considerații procedurale]

Dispozitiv

În conformitate cu articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, [*omissis*] [trimitere la normele procedurale naționale], această Cameră

hotărăște

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări preliminare:

- 1) Articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor trebuie interpretat în sensul că prelucrarea ilicită a datelor cu caracter personal, ca încălcare a acestui regulament, poate constitui în sine o atingere nejustificată adusă dreptului subiectiv al unei persoane la protecția datelor sale și un prejudiciu cauzat persoanei respective?
- 2) Articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor trebuie interpretat în sensul că permite, în cazul în care nu există nicio posibilitate de restabilire a situației anterioare producerii prejudiciului, stabilirea obligației de a prezenta scuze drept singura despăgubire pentru prejudiciul moral?
- 3) Articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor trebuie interpretat în sensul că permite ca împrejurări care denotă intenția și motivația operatorului (de exemplu, necesitatea de a îndeplini o sarcină de interes public, lipsa intenției de a-i cauza prejudicii persoanei sau dificultăți în înțelegerea cadrului juridic) să justifice stabilirea unei despăgubiri mai reduse pentru prejudiciul menționat?

Suspendă procedura până la pronunțarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Această decizie nu este susceptibilă de nicio cale de atac.

[*omissis*]

[semnături] [semnături]